

Darrera actualització: novembre 2024

Aquest document recull els principis generals i el protocol de gestió del canal de denúncia del Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears, que es posa a disposició dels interessats que desitgin denunciar o facilitar informació sobre infraccions de normatives i corrupció en l'àmbit del nostre Col·legi Territorial, d'acord amb el que disposa la Llei 2/2023, de 20 de febrer, garantint la protecció de la persona denunciant davant possibles represàlies pel fet de presentar una denúncia.

La junta de govern del Col·legi és la responsable de la implantació del sistema d'informació intern i de la gestió i investigació de les denúncies que es presentin a través del canal de denúncies.

La junta de govern del Col·legi ha designat el senyor Alfonso Pacheco Cifuentes, gestor del sistema intern d'informació, en qualitat d'encarregat de tractament.

La presa de decisions en relació amb les actuacions i investigacions que es duguin a terme a resultes de les informacions i denúncies que es presentin a través del canal de denúncies correspon a la junta de govern del Col·legi.

Principis generals del canal de denúncies.

1.- El Col·legi difondrà entre els col·lectius de persones que poden presentar una informació o denuncia l'existència d'aquest canal. S'inclourà a la pàgina d'inici de la pàgina web del Col·legi un enllaç específic que permeti accedir al present document, a una explicació general sobre el canal i a una guia d'ajut per a la presentació i seguiment de les denúncies.

Aquests documents s'actualitzaran a mesura que s'introdueixin canvis legislatius, jurisprudencials o s'incorporin millores al protocol de gestió de les denúncies.

2.- Es permetrà la presentació de denúncies o informacions de forma anònima.

3.- Se salvaguardarà la confidencialitat de la identitat del denunciador, tant si va presentar la seva denúncia identificant-se, com en aquells casos en què la seva identitat pogués esbrinar-se o deduir-se de les dades i informacions ofertes o obtingudes en el curs de la instrucció del procediment d'investigació; la identitat de la persona afectada, així com les de qualsevol tercer que s'esmenti en la informació subministrada.

En cap cas es comunicarà a les persones afectades per la informació o denúncia la identitat de la persona informant ni se li donarà còpia del document en el qual es recull la informació.

L'accés a les dades personals de la persona informant estarà restringit a les persones i/o òrgans determinats en la normativa d'aplicació, limitant-se les comunicacions a tercers a aquells supòsits especificats en la normativa.

Totes les persones que tinguin accés a aquestes dades estan sotmeses al deure de secret, i el seu trencament serà perseguit pel Col·legi.

4.- Sempre que concorrin i es compleixin els requisits i exigències previstes en la norma, les persones informants gaudiran de la protecció i mesures de suport que brinda la Llei 2/2023, articles 35 a 41, estant prohibit qualsevol tipus de represàlia, entenent com a tal qualsevol acte o omissions que estiguin prohibits per la llei, o que, de forma directa o indirecta, suposin un tracte desfavorable que situï les persones que les pateixen en desavantatge particular respecte a una altra en el context laboral o professional, només per la seva condició d'informants.

La persona informant que consideri que està sent objecte de represàlia, sens perjudici de les accions legals que pugui exercitar, podrà denunciar-les a través del mateix canal de denúncia.

5.- Els tractaments de dades personals que derivin de l'aplicació d'aquesta llei es regiran pel que disposa el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, en la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, en la Llei Orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals

tractades per a finalitats de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sancions penals, i en el present títol.

No es recopilaran dades personals la pertinència de les quals no resulti manifesta per tractar una informació específica o, si es recopilen per accident, s'eliminaran sense dilació indeguda.

S'oferirà el preceptiu contingut informatiu previst a la normativa vigent tant a les persones informants com a les persones afectades per la informació oferta.

6.- La persona afectada pels fets objecte de comunicació tindrà dret a la presumpció d'innocència, al dret de defensa i al dret d'accés a l'expedient en els termes regulats la Llei, així com a la mateixa protecció establerta per als informants, reservant-se la seva identitat i garantint-se la confidencialitat dels fets i dades del procediment.

7.- Les denúncies s'investigarán, resoldran i se'ls donarà resposta en el termini previst en la Llei 2/2023, que és de tres mesos prorrogable fins a altres tres en aquells casos d'especial complexitat. A través del codi de denúncia assignat després de la presentació, la persona informant podrà tenir coneixement en tot moment de l'estat de la tramitació de la seva denúncia.

8.- En cas de conflicte d'interessos del gestor del sistema, el Col·legi nomenarà per a la investigació dels fets denunciats que generen aquest conflicte a una altra persona. En cas que el conflicte d'interessos afecti la persona delegada pel Col·legi per a la presa de decisions es procedirà a una altra persona perquè assumeixi aquesta responsabilitat en relació amb aquests fets i investigació.

9.- Canal extern d'informació: Autoritat Independent de Protecció de l'Informant

La Llei estableix la creació d'un canal extern d'informació i el nomenament d'una Autoritat Independent de Protecció de l'Informant (AAI). Tota persona física podrà informar davant l'esmentada Autoritat, o davant les autoritats o òrgans autonòmics corresponents, de la

comissió de qualssevol accions o omissions incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, ja sigui directament o prèvia comunicació a través del corresponent canal intern.

A data de l'elaboració d'aquesta informació, la referida autoritat, tant en àmbit nacional com en el d'aquesta Comunitat Autònoma no ha estat creada, per la qual cosa no en podem donar referència. No obstant això, aquesta informació s'actualitzarà a mesura que es vagin produint novetats al respecte.

Què es considera infracció?

La informació, incloses les sospites raonables, sobre infraccions reals o potencials, que s'hagin produït o que molt probablement puguin produir-se en l'organització en què treballi o hagi treballat el denunciador o en una altra organització amb la qual el denunciador estigui o hagi estat en contacte amb motiu de la seva feina, i sobre intents d'ocultar aquestes infraccions.

Es pot presentar una denúncia per qualsevol fet?

Només en relació amb aquells que tinguin a veure amb l'**àmbit material establert a la Directiva (UE) 2019/1937 (art. 2) i la Llei 2/2023 (art. 2)**, i que és el següent:

1.- Qualsevol accions o omissions que puguin constituir **infraccions del Dret de la Unió Europea** sempre que:

-a) Entren dins de l'àmbit d'aplicació dels actes de la Unió Europea enumerats a l'annex de la Directiva (UE) 2019/1937 sobre les següents matèries:

- i) contractació pública,
- ii) serveis, productes i mercats financers, i prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme,
- iii) seguretat dels productes i conformitat,
- iv) seguretat del transport,
- v) protecció del medi ambient,

- vi) protecció davant les radiacions i seguretat nuclear,
- vii) seguretat dels aliments i els pinsos, sanitat animal i benestar dels animals,
- viii) salut pública,
- ix) protecció dels consumidors,
- x) protecció de la privacitat i de les dades personals, i seguretat de les xarxes i els sistemes d'informació

-b) Afectin els interessos financers de la Unió Europea tal com es contemplen a l'article 325 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE);

-c) Incideixin en el mercat interior, tal com es contempla en l'article 26, apartat 2 del TFUE, incloses les infraccions de les normes de la Unió Europea en matèria de competència i ajuts atorgats pels Estats, així com les infraccions relatives al mercat interior en relació amb els actes que infringeixin les normes de l'impost sobre societats o amb pràctiques la finalitat de les quals sigui obtenir un avantatge fiscal que desvirtuï l'objecte o la finalitat de la legislació aplicable a l'impost sobre societats.

2.- Accions o omissions que puguin ser constitutives d'**infracció penal o administrativa greu o molt greu**. En tot cas, s'entendran compreses totes aquelles infraccions penals o administratives greus o molt greus que impliquin menyscapte econòmic per a la Hisenda Pública i per a la Seguretat Social.

Qui pot presentar una denúncia?

Persones que treballin en el sector privat o públic i que hagin obtingut informació, **en relació amb els nostres centres, sobre infraccions en un context laboral o professional**, comprenent en tot cas:

- a) les persones que tinguin la condició d'empleats públics o treballadors per compte d'altri;
- b) els autònoms;
- c) membres de la Junta de govern del Col·legi;

- d) qualsevol persona que treballi per o sota la supervisió i la direcció de contractistes, subcontractistes i proveïdors.
- e) Voluntaris.
- f) Becaris.
- g) Treballadors en períodes de formació amb independència que percebessin o no una remuneració
- h) Aquelles persones la relació laboral de les quals encara no hagi començat, en els casos en què la informació sobre infraccions hagi estat obtinguda durant el procés de selecció o de negociació precontractual.
- i) representants legals de les persones treballadores en l'exercici de les seves funcions d'assessorament i suport a l'informant.
- j) col·legiats.

Aquestes persones gaudiran de la protecció que determina la Llei 2/2023. Aquesta protecció també s'estendrà a:

- a) persones físiques que, en el marc de l'organització en la qual presti serveis l'informant, hi assisteixin en el procés,
- b) persones físiques que estiguin relacionades amb l'informant i que puguin patir represàlies, com companys de treball o familiars de l'informant, i
- c) persones jurídiques, per a les quals treballi o amb les que mantingui qualsevol altre tipus de relació en un context laboral o en les quals ostenti una participació significativa. A aquests efectes, s'entén que la participació en el capital o en els drets de vot corresponents a accions o participacions és significativa quan, per la seva proporció, permet a la persona que la posseeixi tenir capacitat d'influència en la persona jurídica participada.

Confidencialitat de la identitat de la persona informant

La identitat de la persona informant és confidencial i reservada. En cap cas es posarà en coneixement de les persones a les quals es refereixen els fets comunicats.

En l'apartat sobre tractament de dades personals es recull qui pot accedir a la identitat i dades personals de la persona informant i els supòsits de comunicació a tercers.

Publicitat i accés al canal de denúncies.

S'habilitarà una zona d'informació a la pàgina web del Col·legi, mitjançant la inserció a la capçalera o faldó de cada pàgina d'un hiperenllaç titulat "canal de denúncies".

En polsar sobre l'hiperenllaç s'accedirà pàgina de benvinguda on es posarà disposició dels interessats un document informatiu bàsic sobre el canal de denúncia, document explicatiu sobre com presentar una denúncia, així com la present política i protocol de gestió.

En aquesta pàgina de benvinguda s'oferirà l'enllaç a la plataforma de denúncies, si bé amb caràcter previ a obrir-se aquesta, apareixerà en pantalla la informació sobre protecció de dades personals exigida per l'article 13 del RGPD, havent de marcar la casella de confirmació que es disposarà a l'efecte per poder accedir a la plataforma.

Presentació de denúncia.

Un cop dins de la plataforma, l'informant podrà presentar la seva denúncia identificant-se o de forma anònima, facilitant el sistema de forma aleatòria al denunciant un nom d'usuari i una clau, que li permetran accedir des de la plataforma a l'expedient obert i al seu seguiment. En cas que l'informant faciliti dades de contacte, es podran utilitzar (preferentment el correu electrònic) per recaptar-ne més informació sobre els fets denunciats.

En cas que l'informant demani presentar la denúncia en una reunió presencial, i hagi facilitat dades de contacte, aquesta se celebrarà en el termini de set dies naturals, havent de documentar-se d'alguna de les següents maneres, previ consentiment de l'informant:

- a) mitjançant una gravació de la conversa en un format segur, durador i accessible, o
- b) a través d'una transcripció completa i exacta de la conversa realitzada pel personal responsable de tractar-la.

Sens perjudici dels drets que li corresponen d'acord amb la normativa sobre protecció de dades, s'oferirà a l'informant l'oportunitat de comprovar, rectificar i acceptar mitjançant la seva signatura la transcripció de la conversa.

Presumpció d'innocència.

Particularment, durant la tramitació de l'expedient les persones afectades per la comunicació tindran dret a la presumpció d'innocència, al dret de defensa i al dret d'accés a l'expedient en els termes regulats en aquesta llei, així com a la mateixa protecció establerta per als informants, reservant-se la seva identitat i garantint-se la confidencialitat dels fets i dades del procediment.

Anàlisi inicial de la denúncia i primeres actuacions.

Un cop presentada la denúncia, a la qual s'assignarà un codi d'identificació, el responsable de la gestió del sistema analitzarà si els fets comunicats tenen relació amb l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/2023.

Si els fets denunciats no tenen relació amb l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/2023, s'inadmetrà la denúncia i s'arxivarà, informant el gestor del sistema a la junta de govern.

Si els fets denunciats sí que tinguessin relació amb l'àmbit d'aplicació de la Llei es prendrà una de les següents decisions:

- a) Inadmetre la denúncia o comunicació en els casos següents:

1r Quan els fets relatats no tinguin tota versemblança.

2n Quan els fets relatats no siguin constitutius d'infracció de l'ordenament jurídic inclosa en l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/2023.

3r. Quan la comunicació manqui manifestament de fonament o existeixin indicis racionals d'haver-se obtingut mitjançant la comissió d'un delictes. En aquest últim cas, a més de la inadmissió, es remetrà al Ministeri Fiscal relació circumstancial dels fets que s'estimin constitutius de delictes.

4t. Quan la comunicació no contingui informació nova i significativa sobre infraccions en comparació amb una comunicació anterior respecte de la qual han conclòs els corresponents procediments, llevat que es donin noves circumstàncies de fet o de Dret que justifiquin un seguiment diferent.

-b) Admetre a tràmit la comunicació, als efectes de dur a terme les actuacions necessàries per a l'esclariment dels fets comunicats i la presa de decisions en funció d'aquelles.

-c) Remetre amb caràcter immediat la informació al Ministeri Fiscal quan els fets poguessin ser indiciàriament constitutius de delictes o a la Fiscalia Europea en el cas que els fets afectin els interessos financers de la Unió Europea.

-d) Remetre la comunicació a l'autoritat, entitat o organisme que es consideri competent per a la seva tramitació.

Recerca i resolució.

La instrucció comprendrà totes aquelles actuacions encaminades a comprovar la versemblança dels fets relatats. La instrucció pot incloure entrevistes personals amb la font; amb persones implicades en la conducta irregular comunicada; anàlisi d'informació; petició de proves pericials o assessorament a professionals interns o externs, o altres.

El gestor del sistema podrà contactar amb el denunciant als efectes de demanar-li informació addicional sobre els fets denunciats que ajudi al seu aclariment. Aquesta comunicació es realitzarà preferentment a través de les eines de comunicació existents a la plataforma de denúncies.

Es garantirà que la persona afectada per la informació en tingui notícia, així com dels fets relatats de manera succinta. Addicionalment se l'informarà del dret a ser escoltat en qualsevol moment, a presentar al·legacions per escrit i del tractament de les seves dades personals.

En cap cas es comunicarà als subjectes afectats la identitat de l'informant ni es donarà accés a la comunicació.

Concloues totes les actuacions, el gestor del sistema emetrà un informe que contindrà, almenys:

- a) Una exposició dels fets relatats juntament amb el codi d'identificació de la comunicació i la data de registre.
- c) Les actuacions realitzades per tal de comprovar la versemblança dels fets.
- d) Les conclusions assolides en la instrucció i la valoració de les diligències i dels indicis que les sustenten, així com una proposta de resolució.

S'elevant l'informe a la Junta de govern del Col·legi perquè adopti alguna de les següents decisions:

a) Arxiu de l'expedient, que serà notificat a l'informant i, si s'escau, a la persona afectada. En aquests supòsits, l'informant tindrà dret a la protecció prevista en aquesta llei, llevat que, com a conseqüència de les actuacions dutes a terme en fase d'instrucció, es concloués que la informació a la vista de la informació recaptada havia d'haver estat inadmesa per concórrer alguna de les causes previstes a l'article 18.2.a).

b) Remissió al Ministeri Fiscal si, malgrat no apreciar inicialment indicis que els fets poguessin revestir el caràcter de delictes, així resultés del curs de la instrucció. Si el delictes afectés els interessos financers de la Unió Europea, es remetrà a la Fiscalia Europea.

c) Trasllet de tot el que s'ha actuat a l'autoritat competent, de conformitat amb el que disposa l'article 18.2.d).

d) Adopció de les mesures correctores o disciplinàries que es considerin oportunes, donant trasllat a les persones que hagin d'adoptar-les.

Termini per investigar, resoldre i comunicar.

El termini per finalitzar les actuacions i donar resposta a l'informant, si s'escau, no podrà ser superior a tres mesos des de l'entrada en registre de la informació. Qualsevol que sigui la decisió, es comunicarà a l'informant a través de la plataforma de denúncies. Aquest termini podrà prorrogar-se fins a tres mesos més en aquells casos d'especial complexitat.

Accés a dades personals.

Atès que la implantació del canal resulta obligatòria per al Col·legi d'acord amb el que preveu l'article 10.1.a) de la Llei 2/2023, Els tractaments de dades personals que s'hagin de realitzar en relació amb la presentació, gestió i resolució de les denúncies o informacions que es facilitin a través del canal de denúncies es consideren lícits per ser necessaris per al compliment d'una obligació legal, en virtut del que disposa l'apartat 1 de l'article 30 de la Llei 2/2023 en relació amb l'article 6.1.c) del Reglament (UE) 2016/679, article 8 de la Llei Orgànica 3/2018 i article 11 de la Llei Orgànica 11/2021, havent de respectar en tot cas el que disposen aquestes normes, les especialitats del Títol VI de la Llei 2/2023 i aquelles previstes en la normativa específica que calgui tenir en compte en funció de la matèria sobre la qual veure's cada concreta denúncia.

No es recopilaran dades personals la pertinència de les quals no resulti manifesta per tractar una informació específica o, si es recopilen per accident, s'eliminaran sense dilació indeguda.

L'**accés** a les dades personals contingudes en el Sistema intern d'informació **quedarà limitat, dins l'àmbit de les seves competències i funcions, exclusivament a:**

- a) El responsable del Sistema i a qui el gestioni directament.
- b) El responsable de recursos humans o l'òrgan competent degudament designat, només quan pogués procedir l'adopció de mesures disciplinàries contra un treballador.
- c) El responsable dels serveis jurídics de l'entitat o organisme, si procedís l'adopció de mesures legals en relació amb els fets relatats en la comunicació.
- d) Els encarregats del tractament que eventualment es designin.
- e) El delegat de protecció de dades.

Serà lícit el tractament de les dades per altres persones, o fins i tot la seva comunicació a tercers, quan resulti necessari per a l'adopció de mesures correctores en l'entitat o la tramitació dels procediments sancionadors o penals que, si s'escau, procedeixin.

En cap cas seran objecte de tractament les dades personals que no siguin necessàries per al coneixement i investigació de les accions o omissions que es presentin al canal, procedint-se, si s'escau, a la seva immediata supressió. Així mateix, se suprimiran totes aquelles dades personals que es puguin haver comunicat i que es refereixin a conductes que no estiguin incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/2023.

Si la informació rebuda contingués dades personals incloses dins de les categories especials de dades, es procedirà a la seva immediata supressió, sense que es procedeixi al registre i tractament dels mateixos.

Les dades que siguin objecte de tractament podran conservar-se en el sistema d'informacions únicament durant el temps imprescindible per decidir sobre la procedència d'iniciar una investigació sobre els fets informats.

Si s'acredités que la informació facilitada o part d'ella no és veraç, s'haurà de procedir a la seva immediata supressió des del moment en què es tingui constància de l'esmentada circumstància, llevat que l'esmentada falta de veracitat pugui constituir un il·lícit penal, cas en el qual es guardarà la informació pel temps necessari durant el qual es tramiti el procediment judicial.

En tot cas, transcorreguts tres mesos des de la recepció de la comunicació sense que s'haguessin iniciat actuacions de recerca, s'haurà de procedir a la seva supressió, llevat que la finalitat de la conservació sigui deixar evidència del funcionament del sistema. Les comunicacions a les quals no s'hagi donat curs només podran constar de forma anonimitzada, sense que sigui d'aplicació l'obligació de bloqueig prevista a l'article 32 de la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre.

Els empleats i tercers hauran de ser informats sobre el tractament de dades personals en el marc dels Sistemes d'informació a què es refereix el present article.

Mesures de protecció i represàlies.

Sempre que concorrin i es compleixin els requisits i exigències previstes en la norma, Les persones informants gaudiran de la protecció i mesures de suport que brinda la Llei 2/2023, articles 35 a 41, **estant prohibit qualsevol tipus de represàlia**, entenent com a tal qualsevol actes o omissions que estiguin prohibits per la llei, o que, de forma directa o indirecta, suposin un tracte desfavorable que situï les persones que les pateixen en desavantatge particular respecte a una altra en el context laboral o professional, només per la seva condició d'informants.

En cas que una persona informant consideri que està sent objecte de represàlia, amb independència de les accions legals que pugui emprendre, podrà posar-ho en coneixement del responsable de gestió del canal de denúncies per a la seva investigació i, si s'escau, adopció de les mesures oportunes.

Llibre Registre d'informacions rebudes i investigacions. Conservació de dades personals.

El Col·legi haurà de comptar amb un llibre-registre de les informacions rebudes i de les investigacions internes a què hagin donat lloc, garantint, en tot cas, els requisits de confidencialitat previstos a la Llei 2/2023.

Aquest registre no serà públic i únicament a petició raonada de l'Autoritat judicial competent, mitjançant interlocutòria, i en el marc d'un procediment judicial i sota la tutela d'aquella, podrà accedir-se totalment o parcialment al contingut del referit registre.

Les dades personals relatives a les informacions rebudes i a les investigacions internes només es conservaran durant el període que sigui necessari i proporcionat a efectes de complir amb aquesta llei i en cap cas més de deu anys.

En cas d'informació facilitada no sigui veraç, s'haurà de procedir a la seva immediata supressió des del moment en què es tingui constància de l'esmentada circumstància, llevat que l'esmentada falta de veracitat pugui constituir un il·lícit penal, cas en el qual es guardarà la informació pel temps necessari durant el qual es tramiti el procediment judicial.

En tot cas, transcorreguts tres mesos des de la recepció de la comunicació sense que s'haguessin iniciat actuacions de recerca, s'haurà de procedir a la seva supressió, llevat que la finalitat de la conservació sigui deixar evidència del funcionament del sistema. Les comunicacions a les quals no s'hagi donat curs només podran constar de forma anonimitzada, sense que sigui d'aplicació l'obligació de bloqueig prevista a l'article 32 de la LOPDgdd.

Posició del gestor del sistema.

La persona Responsable del Sistema intern d'Informació disposarà de mitjans personals i materials suficients per desenvolupar les seves funcions i no podrà rebre cap instrucció en l'exercici de les seves competències. Així mateix, la persona responsable del Sistema tindrà l'obligació de guardar secret sobre les informacions que conegui en ocasió de l'exercici de les seves funcions.

Es notificarà qui és la persona Física Responsable del Sistema Intern d'Informació, a l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant (A.A.I), una vegada que aquesta es constitueixi, en el termini dels 10 dies hàbils següents, especificant, en el cas del seu cessament, les raons que han justificat el mateix.

Així mateix, en cas que, en la persona Responsable del Sistema Intern d'Informació, concorregués una de les causes d'abstenció previstes en la normativa corresponent, o en cas de vacant, absència o malaltia, se seguiran les normes generals d'aplicació en aquests supòsits amb ple respecte a les garanties i principis recollits en aquesta política i protocol de gestió.